

Hyvät Suomen syysseminaarin osallistujat ja arvoiset kollegat,

Minulla on ilo ja kunnia avata Suomen syysseminaari vuosimallia 2024 ja toivottaa samalla teidät kaikki erittäin lämpimästi tervetulleeksi Mikkeliin verkostoitumaan ja pohtimaan matkailun ajankohtaisia asioita yhdessä. Tässä kohtaa on myös mahdollisuus vielä kiittää tämänvuotista isäntä- tai emäntäkaupunkia Mikkeliä ja erityisesti Maisa Häkkistä tiimeineen näistä upeista järjestelyistä ja puitteista seminaarimme tämänvuotiseksi alustaksi.

Tämän vuoden seminaarissa keskitymme erityisesti ruokamatkailuun, mistä seminaarin järjestävä alueemmekin on erityisen tunnettu ja ansioitunut. Pohdimme päivän mittaan sitä, mikä tekee Suomesta ainutlaatuisen ruokamatkailumaana. Luvassa on puheenvuoroja mm. Suomen uuteen ruokamatkailustrategiaan liittyen, tarinaa alueellisen ruokamatkailulaatumerkin takaa, asiaa Mikkelin matkailun ja vapaa-ajan kasvuohjelmasta ja niitä aina yhtä inspiroivia ja ainutlaatuisia yritystarinoita. Seminaaripäivän loppupuolella meitä herätellään myös Euroopan matkailuautoilijoiden tulovirran mahdollisuuksista Suomen matkailuun. Tänäpäin meille on siis jaossa paljon uutta tietoa - otetaan niistä kappia ja viedään kotiin sovellettaviksi ja toteutettaviksi.

Tämä vuosittainen yhteinen seminaarimme on myös oivallinen paikka tehdä pientä väliarviointia sekä menneeseen että tulevaan. Aloitetaan tarkastelu hallitustyöskentelystä. Aloitin itse tämän vuoden alusta Suomen uutena puheenjohtajana ja voi sanoa, että vaikka odotinkin vuodesta tapahtumarikasta, on se osoittautunut ehkä vielä odotettuakin vauhdikkaammaksi ja

moninaisemmaksi – ja hyvä niin. Myös Suomen hallituksen kokoonpano uudistui vuoden alusta useammalla uudella jäsenellä. Mielestäni olemme päässeet hyvin työn syrjään ja yhteiseen tekemiseen kiinni. Hallitusvuoteen on tähän mennessä mahtunut kuitenkin myös synkempiä sävyjä, kun yksi Suomen hallituksen jäsenistämme, Hangon matkailun matkailupäällikkö Kira Marschan, menehtyi vaikean sairauden uuvuttamana. Eilen vuosikokouksessa vietimme hiljaisen hetken Kiran muistolle ja toivotamme voimia hänen läheisilleen ja työyhteisölleen.

Tämä toimintavuosi eroaa edellisistä myös siksi, että erittäin pitkäaikainen toiminnanjohtajamme Hannu Komu on siirtynyt viime viikkoina yhdistyksen luotsaushommista ja 100syytä - kalapaketien myynnistä vahvemmin ns. muihin vapaa-ajan kalastushommiin. Muistimme Hannua virallisemmin eilen Tertin kartanon iltajuhlissa, mutta kiitoksen ansaitset Hannu vielä tänäänkin. Uutena Suomen toiminnanjohtajana tehtävässä on aloittanut syyskuun alussa pitkän linjan matkailualan ammattilainen hänkin, Suvi Ahonen, johon pääsemme tutustumaan pian enemmän.

Vaikka kuluvan kevään ja kesän ohjelmassa on ollut myös uuden toiminnanjohtajan rekrytointiprosessi ja yleisesti poikkeuksellinen muutosten vuosi, ovat Suomen toimintasuunnitelman mukaiset asiat edenneet aika lailla aikataulussaan.

Toimintavuosi käynnistyi tuttuun tapaan Matkamessuilla, joka on havaittu meille tärkeäksi areenaksi jo pitkään. Suomen I-tiimi sai puolestaan työnsä onnistuneesti loppuun uusien I-kriteerien määrittelyssä ja kevään mittaan kriteerit on myös jalkautettu valtakunnallisesti. Iso kiitos I-tiimin ahkeralle ja sinnikkäälle

työlle, joka jatkuu seuraavaksi mm. yhteisen digitaalisen koulutusmodulin luomisella Suomen jäsenistölle.

Toimintasuunnitelmamme ohjelmassa jo pitkään ollut koulujen loma-aikojen siirto, eli myöhäistäminen kahdella viikolla, on noussut esille myös tänä vuonna sekä kansanedustajien että median toimesta. Suoma on ollut tietojen antajana muun muassa median suuntaan aikaisempien selvitysten ja historiatietojen osalta ja on aktiivinen asian edistäjä osaltaan myös jatkossa. Miksi se on meille niin tärkeä asia, että nostamme sen toimintasuunnitelmaan yhä edelleen? Koska kahden viikon siirrolla on todettu olevan matkailualalle useita myönteisiä vaikutuksia, välittömän talousvaikutuksen eli suoran yli 200 miljoonan euron matkailutulon lisäyksen lisäksi vaikutuksia olisi myös esimerkiksi matkailusesongin pidentymiseen, lomien tasaisempaan jakautumiseen kesäkuukausina ja sitä kautta palveluiden ja työvoiman saatavuuteen, mikä olisi tärkeää kotimaan lisäksi myös kansainvälisen matkailun mahdollisuuksien ja kehittymisen näkökulmasta.

Vuoden alussa Suoma ry ja allekirjoittanut sai myös mielenkiintoisen ja uuden yhteistyömahdollisuuden, kun 60 vuotisjuhlavuottaan viettävä SF Caravan pyysi Suomen puheenjohtajaa juhlavuotensa suojelijaksi. Yli 80 jäsenyhdistyksen katto-organisaatio pitää sisällään yli 65 000 jäsentä ja jakaa Suomen kanssa yhteiset arvot esimerkiksi kotimaan matkailun ja vastuullisuuden edistämisen osalta. Juhlavuoden aikana yhteistyö on näkynyt juhlapuheiden, kotimaan matkailumahdollisuuksista viestimisen ja ristikkäisten sidosryhmä- ja medianäkyvyyksien lisäksi myös yhteisesti valtioneuvostolle työstettyjen matkailuajoneuvoverotukseen

liittyvien vetoomusten muodossa. Hyvin alkanutta yhteistyötä halutaan ehdottomasti jatkaa myös tämän juhlavuoden jälkeen.

Ja sitten - 100syytä-kampanja polkaistiin käyntiin kahdeksatta kertaa yhdessä pitkäaikaisen ja ammattitaitoisen yhteistyökumppanimme Drama Queenin kanssa ja tänä vuonna kampanjan pohjaksi tuotettu kuluttajatutkimus kotimaan matkailun odotuksista ja uutena avauksena osio myös kotimaan rakkaudesta poiki kesän alussa useita näkyvyyksiä valtakunnan median tasolla. Printtimedian nostojen lisäksi Suoma ry oli asiantuntijana mm. kahdessa MTV3:n aamu tv-haastattelussa, Viiden jälkeen-ohjelmahaastattelussa sekä YLE:n Radio Suomen haastattelussa. Myös useat Suomen jäsenet ja alueellisten matkailuorganisaatioiden edustajat ovat esiintyneet 100syytä-viestinnän myötä omissa paikallismedioissaan. Kuluva vuosi onkin osoittanut, että Suomen kaltaista valtakunnallista ja riippumatonta matkailuorganisaatioiden verkostoa ja edunvalvontajärjestöä tarvitaan tuottamaan myös ajankohtaista tutkimustietoa, muun muassa kotimaan matkailun trendeistä ja matkailijoiden odotuksista, synnyttämään positiivista matkailuvirettä kotimaan matkailuun sekä tuomaan valtakunnalliseen keskusteluun niiden tärkeiden talouslukemien rinnalle myös pehmeämpiä arvopohjaisia asioita matkailusta. Voimme esimerkiksi auttaa ihmisiä näkemään matkailun keinona saman tilan sopuisampaan jakamiseen erilaisten ihmisten kanssa, nostaa esille erilaisia vastuullisen matkailun muotoja tai ottaa roolia yhä asiakaskuuntelevamman matkailun rakentamisessa. Voimme myös tarvittaessa hillitä turhaa vastakkainasettelua kotimaan ja kansainvälisen matkailun välillä, kotimaan matkailu kun luo suurimmalle osalle alueista sen elintärkeän pohjan, jolle sitten myös kansainvälinen matkailu voi rakentua. Mahdollisuuksia erilaisille avauksille ja näkökulmille siis on, kun

vain tartumme niihin. Suomaa pidetään valtakunnallisesti luotettavana tiedonlähteenä ja keskustelun herättäjänä ja tämä rooli meidän tulee tiedostaa, ylläpitää ja hyödyntää jatkossakin.

Ja nyt kun 100syytä -kampanjasta puhutaan, niin tarkastellaan tähän väliin sitä, miten meillä tänä vuonna meni? 100syytä -kampanjan taustatutkimuksessahan mitattiin kesälle ennätysmäistä matkailuhalukkuutta, joka kohdentui erityisesti kotimaahan. Vastaajista jopa 68 prosenttia kertoi matkailevansa kesällä pääasiassa vain Suomessa. Syynä korostui kotimaanmatkailun helppous ja turvallisuus. Pitkään ykkössuosikkina olleiden luontokohteiden rinnalle ja jopa niiden ohi nousivat kaupunkikohteet. Myös lähialueiden päivämatkailukohteet ja ruokamatkailu nousivat esille. 100syytä matkailla Suomessa -kampanjan kävijädatasta selviää, että erityisen klikattuja kohteita tänä kesänä olivat persoonalliset majoitusvaihtoehdot esimerkiksi maaseudulla tai saaristossa. Perinteisten majoitusvaihtoehtojen rinnalla suosittiin yhä enemmän myös kodinomaista ja yksilöllisempää asumista. Myös erilaiset tapahtumat ja kulttuurikohteet saivat kotimaiset matkailijat liikkeelle ympäri Suomea. Niiden vetovoima kasvoi ikisuosiossa olevien luontokohteiden rinnalla. Ihmiset etsivät kesällä uusia elämyksiä ja kokemuksia, vaikka kesälomabudjetti saattoikin olla paikoin totuttua pienempi ostovoiman heikennyttyä. Majoitustilastojen mukaan tammi-elokuussa kotimaisten rekisteröityjen yöpymisten määrä Suomessa kasvoi 2% edellisvuodesta, kaikkiaan yöpymisiä tehtiin 12,2 miljoonaa. Vuonna 2019 vastaavan ajanjakson luku oli 11,4 miljoonaa. Eli kasvua koronaa edeltävään aikaan on n. 7%. Rekisteröidyn majoituksen lisäksi muu maksullinen majoitus, kuten airbnb ja vrbo ovat kasvaneet useilla alueilla kesän aikana jopa

suhteellisesti enemmän kuin rekisteröity majoitus. Kotimaan matkailu on siis pysynyt kuluttajien valinnoissa hyvin, mutta se vaatii säännönmukaista ja aktiivista muistutusta, mihin 100syytä-kampanjalla voidaan vaikuttaa.

Miltä Suoma ry:n toiminta näyttää jatkossa? Pysähdyimme alkuvuodesta Suomen hallituksen kesken pohtimaan yhdistyksemme nykytilaa ja suuntaviivoja tulevaan strategiapäivän puitteissa. Kävimme läpi tehtäväämme, arvojamme ja toimintasuunnitelmaamme. Sen pohjalta piirsimme myös näkymää Suomen tulevaisuudesta. Totesimme, että meidän on tärkeä tunnistaa ominaispiirteemme, tietää ja tuntea jäsenistömme tarpeet, vahvistaa perusrooliamme ja toisaalta terveen yhdistystoiminnan tavoin myös uudistua. Nämä edellä mainitut asiat näkyvät myös eilen vuosikokouksessa läpikäydyssä vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa, joka on pian luettavissa myös Suomen verkkosivuilla.

Yksi ehdottomista vahvuuksistamme SUOMA:ssa on koko Suomen kattava, isoista ja pienistä matkailualan organisaatioista ja ammattilaisista koostuva jäsenistömme. Olemme liikkeellä 120 jäsenorganisaation voimin ja joukko on itsessään ainutlaatuinen - pitää sisällään valtavasti tietoa ja hyviä käytänteitä jaettavaksi toinen toisillemme. Tästä kulmasta aiommekin ottaa tulevilla toimintakaudella yhä enemmän irti ja lisätä mahdollisuutta verkoston sisäiselle tiedonvaihdolle ja vertaistuelle esimerkiksi tietoiskujen muodossa. Myös Suomen verkkosivu-uudistukseen ja sosiaalisen median presenssiin satsataan ja uusia rahoituskeinoja kartoitetaan meidän toiminnan vahvistamiseksi. 100syytä -kampanjan jatkokehittämisestä tullaan tekemään jäsenkysely ja edetään sitten sen mukaisesti.

Samalla tiivistämme Suomessa edelleen yhteistyötä myös muiden matkailun kattojärjestöjen kanssa. Kuten tiedämme, matkailu ala on luonteeltaan pirstaloitunut ja siihen ei päde normaalit toimialaluokittelut. Samalla tavalla myös alan edunvalvontaa hoitaa hiukan eri näkökulmista käsin useat tahot, esimerkiksi Visit Finland, SMAL, Mara, SF Caravan muutamia mainitakseni. Tarve rivien tiivistämiselle tärkeissä edunvalvonnallisissa asioissa on kuitenkin tunnustettu. Yhdessä olemme vaikuttavampia, erityisesti valtakunnantason päättävävaikuttamisessa. Jatkossa pyrimme avaamaan matkailun vaikuttavuutta ja merkitystä Suomen kansantalouteen ja hyvinvointiin entistä yhtenäisemmillä faktoilla, havainnollistavasti, herättävästi ja ymmärrettävästi sanottaen.

Mutta nyt aika siirtyä seminaariohjelmassa eteenpäin ja siksi tähän kohtaan enää päätös ajatus. Kotimaanmatkailu tarvitsee puolestapuhujansa ja Suomen matkailuorganisaatiot alueineen edunvalvojansa, koordinoijansa ja koollekutsujansa. Suoma on sitoutunut huolehtimaan näistä asioista aktiivisesti, omien arvojensa ja yhteisesti sovittujen linjausten mukaisesti myös jatkossa.

Kiitos!

-Susanne Rasmus, SUOMA ry puheenjohtaja